

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
KÜTÜPHANECİLİK VE DOKÜMANTASYON
ENSTİTÜSÜ

AKADEMİK PROGRAM
ANA HATLARI

Enstitü
Kuruluş gerekçeleri
Programlar
(Master)
1973

Hazırlanış Tarihi
MART 1973

Buğüne kadar ahadenîk toplumların incelenmesinden şu sonuç ortaya çıkmıştır: Ahadenîk halîte veya erişilebilen ilim düzeyi ile kütüphaneler arasında ^{her bakımdan} bir ilişki vardı. Kütüphanelerini ^{her bakımdan} destekleyen hususlar gelişirken, diğerleri ahadenîk yönden zayıf haldeydiler.

Türkiye'de kütüphanelerin gelişmesi, ^{okur-yazar} ~~okur-yazar~~ kütlenin gelişmesi yönünden büyük bir önem taşımaktadır. Şurası muhakkaktır ki, ~~bu~~ işiye önemini öğretmek yeterli değildir; öğretmenlerden ayıldıktan sonra da okuyabilecekleri materyel sağlanmalıdır.

Ülkenin tairinin büyük bir kısmı basılı kitaplarda ve el yazmalarında tesbit edilmiştir. Cumhuriyet öncesine ait bu ^{cesit} ~~şerh~~ materyeli de toplayacak, tanımlayacak, sağlayacak ve saklayacak kütüphanecilere ihtiyaç büyüktür.

Son olarak, ülkemizde endüstrinin gelişmesi ve modernleşme çabaları büyük ölçüde Batılı ülkelerden akan bilgiye dayanmaktadır. Bu sebepten,

bunlarla ilgili
sorunlar

kitap, dergi ve doküman koleksiyonları
Enstitü programının yüktü bir kısmını
teşkil etmektedir.

Bugün. kütüphaneçilik ve doküman-
tasyon alanlarında dikkat, ihtiyaç duyuldu-
ğunda bulunabilecek şekilde organize edilmiş
bilgi ile bilginin çeşitli formları arasındaki
ilişkilere & üzerine yoğunlaşmıştır.

Kütüphaneçilik, ilk önceleri diğer bilim
dallarna bağlı, onlara servis veren bir fonksi-
yona ~~göre~~ sahipti. ~~Az önce 1933-34~~
~~hüsnühan beyona bu birim bünyesinde~~
~~1933-34~~ Bu bilim bünyesi kazanması, ancak
son 3-4 hüsnühan bu yaradı. Felsefi
dayanakları, çözümlenmesi gerekli sorunlar ve
gündelik ~~servis~~ işlemleri kütüphaneçiliğe
~~götürmüştür~~ ~~örneğin~~ öyle bir
salıhanaya getirilmiştir ki, kütüphaneçilerin
eğitimi de diğer bilim dalları kadar zihni
melche isteyen bir dümana gelmiştir.

Türkiye'de her düzeyde iyi yetişmiş
kütüphaneçi ve dokümentalistlere ihtiyaç
büyüktür. Özellikle, problemleri çözümlüğe
bilecek ve liderlik yapacak ^{evsafa} kütüphane-
cilere ihtiyaç çok daha fazladır.
Hacettepe Kütüphaneçilik ve Dokümantasyon

Enstitüsü'nün kurulmuş nedeni budur. ③

Enstitü'nün, bilim uzmanlığı (Master of Arts) programındaki kurslar bu amaçla göre hazırlanmıştır.

Bu dokümanda, sadece Bilim Uzmanlığı derecesi için hazırlanan programlar ele alınmıştır. Daha sonraki dokümanlar, Lisans (Bachelor of Arts) ve Doktora (Doctor of Philosophy) programlarının ~~de~~ ~~detaylı~~ inceleyecektir.

PRENSİP VE GAYELER

Eğitim, geleneksel olarak birbiriyle ilgili üç temel ilkeye dayanır: Diyalog, Deney yapma (galiat pratik tecrübe) ve yazılı bilgi. Bu ilkeler, öğrencilerin konuyla ilgili becerilerini ve yeteneklerini geliştirmelerini sağlar. Genel olarak, sınıf ve laboratuvar diyalog ve deney için, kitaplar ve yazılı bilgi için olarak sağlar. Fakat modern eğitim bunları yeterli görmemektedir. Öğrenci, iletişimin her yönünde bilgisini geliştirecek ~~ve~~ ve kendi eğitimine yardım edecek araç ve teknikleri kullanma yeteneğini de elde etmelidir.

KÜTÜPHANECİLİK ve Dokümantasyon
Enstitüsü'nün amaçlarından birisi, iletişimin her yönünde çalışacak, araştırma yapacak, ve eğitimin her safhasında ki yazılı bilginin tüm gelişmesinde liderlik yapacak birimleri eğitmektir.

Akademik birimler, genel olarak farklı düzeyleri temsil eden üç ayrı düzeyde eleman yetiştirirler: Yürütme faaliyetinde çalışanlar (yani, mevcut birimleri yaratıcı bir şekilde uygulayanlar),

temel ilheleri, sorunları çözümlenmede kulanarak mesleğe yenilik getirenler (yani, problem çözümlenmesinde temel prensipleri yaratan bir şekilde kullananlar); ve kütüphaneçiliğin temel ilhelerini kuran ve inceleyenler / Bugün Türk kütüphaneçiliği ikinci kategorideki elemanlara ve bunları yetiştireceklere acil ihtiyaç duyulmaktadır.

Kütüphaneçilik ve Dokümantasyon Enstitüsü'nün amaçlarından bir diğeri (Şubat 1973 itibarıyla) meslekte önemli değişiklikler yapacak olan kütüphaneçileri eğitmektir.

Bu büyük değişim çağında, meslek mensubu bir kimse, yeni gelişme ve fikirleri tahibede bilmeli, mesleğine herhangi bir hatada bulunabilmesi için devamlı sıette kendini eğitmeli zorundadır. Dinin gerçekleri, teknikleri, ^{varın} değil yaratıcı olma-ya, yeterli bir hizmet vermeye bile ~~gata~~ hifazet etmeyecektir. Bundan çıkılacak sonuç, bir üniversitenin birinci sorumluluğunun öğrenciye değişen bir dünyada eğitimine nasıl devam edeceğini öğretmek olmasıdır.

Kütüphaneçilik ve Dokümantasyon Enstitüsü'nün ders programı, öğretim metodları ve araştırma çabaları, öğrencinin kendini devamlı şekilde eğitime istek ve yeteneğini geliştirmeğe yönelmiştir.

Öğrencinin kendi eğitimine devam ettirme istek ve yeteneği, bağımsız araştırma yapabilmesi, özel dikkat ve desteği gerektirmektedir. ~~Bu~~ Genellikle le öğretim üyeleriyle yapılan ~~görüşmeler~~ dışı görüşmeler ~~görüşmeler~~ bu amaca yardım eder.

Kütüphaneçilik ve Dokümantasyon Enstitüsü, eğitim programının temelini, öğretim üyeleriyle öğrenciler arasındaki bu yakın ilişkiye yöneltmiştir. İstenen evsafa mezunların çıkarılabilmesi için dersle ilgili ~~olan~~ ^{ve olmayan} ~~dersler~~ bütün görüşmeler daima teşvik olunabilir.

Modern kütüphanelerin kurulması Türkiye'nin gelişmesinde hayati bir önem taşımaktadır. Kütüphanelerin değişmesi ve gelişmesi için, kütüphane-

çalışma mesleğinin kuvvetli, yaradıcı ve
lere ihtiyacı vardı. Bu liderlerin
Türkiye'nin içinden gelmeleri ise
zorunludur.

Kütüphaneçilik ve Dominantasyon
Enstitüsü, Türk kütüphaneçilik liderleri-
nin eğitilmesi ve desteklenmesini amaç
ediniştir.

Burada serdedilmiş olan gayeler,
program değerlendirerek ve kaliteli bir dü-
zeyde kalmasını temin edecek tedbirler
olmadığı takdirde değersiz kalacaktır. ^{Bugün} Akade-
mik programların değerlendirilmesinde kullan-
ılan standartlar ~~ise~~ statik ~~olmadığı gibi~~ yeterli de-
ğildir. Bunlar, Türkiye'nin koşullarına,
dünyada kütüphaneçiliğin değişmesine, ve
öğretim kadrosunun entellektüel gelişmesine
bağlıdır. Değerlendirme ve standard
sözünüleri bir karşılaştırmaya inace etmek
tedir. ^{Karşılaştırma} Türkiye'de kütüphaneçilik eğitimi
yönünden ele alınırsa, ~~bu karşılaştı-~~
~~ma~~ mahallî, niteli ve mütellekasyon
olarak yapılması gerekir. ~~Enstitünün~~
değerlendirilmesi yapılmadığı ve öğretim
kadrosunun eğitimi gözetilmediği ~~halde~~ ^{sörece}
entellektüel açıdan bir fosit daireye girilmiş olur.

Kütüphaneçilik ve Dokümantasyon Enstitüsü'nün bir amacı da, öğretim kadrosunun eğitimi ve Enstitü'nün değerlendirilmesi programlarıyla, Türk Kütüphaneçiliğinde iyi standartların bulunmasında ve devam ettirilmesinde önderlik yapmaktır. Enstitü, her öğretim üye ve görevlisinin mesleki gelişmesiyle ilgili program destekleyicidir, ~~ve teşvik edecektir~~. Bu amaca uygun olarak, Enstitü, zaman zaman Hacettepe Üniversitesine yabancı ilim adamları ve değerlendirme yapacak uzmanları getirecektir.